

شیرین دار چایی

(خاطرات عمو عبدی)

عبدالله قهقاری

قهقایی، عبدالله، ۱۳۳۱-۱۳۹۸.
شیرین‌دار چایی (خاطرات عمو عبدی)
تهران: نشر کتابدار، ۱۴۰۰
۳۹۴ ص. (مجموعه کتابدار: ۴۲۶)
شابک: ۹-۲۵۳-۲۴۱-۶۰۰-۹۷۸
۱. آمل - تاریخ ۲. قهقایی، عبدالله، ۱۳۳۱-۱۳۹۸.
رده کنگره: CT ۱۸۸۸
رده دیویی: ۹۲۰/۰۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۸۵۵۷۱۰۰

www.nashreketabdar.ir
nashreketabdar@gmail.com

شیرین‌دار چایی (خاطرات عمو عبدی)
تألیف عبدالله قهقایی

ویراست رزیتا بهزادی

طرح جلد: رها محسنی
چاپ اول، ۱۴۰۰، مجموعه کتابدار، ۴۲۶
شمارگان: ۵۰۰ نسخه ۱۲۰ هزار تومان
شابک: ۹-۲۵۳-۲۴۱-۶۰۰-۹۷۸
۶۶۴۱۵۵۶۴ و ۶۶۴۱۵۵۶۱
۰۹۱۲۱۸۸۳۵۸۱

فهرست مطالب

۱۷.....	پیش گفتار.....
۱۹.....	مشاغل قدیمی مردم آمل.....
۱۹.....	چلنگری، حدادی، تفنگ سازی، قفل سازی.....
۲۰.....	رنگرزی.....
۲۱.....	چینی بندزن.....
۲۲.....	سفال سرکر (نصاب سفال شیروانی).....
۲۳.....	آهه سرکری (پوشش سقف یا جگن).....
۲۴.....	خرکچی گری (حمل مصالح ساختمانی مثل شن و ماسه و آهک و غیره).....
۲۵.....	مسگری.....
۲۶.....	ذغالی.....
۲۷.....	هیزم فروشی.....
۲۸.....	لحاف دوزی.....
۳۰.....	آرایشگری زنانه.....
۳۱.....	آب چاهی.....
۳۲.....	میراب.....
۳۳.....	قابله (ماما).....
۳۵.....	فست فود دهه سی با یک ریال.....
۳۶.....	نمد مالی.....
۳۷.....	حصیربافی و کوب فروشی.....
۳۸.....	باربری.....
۳۹.....	گاریچی و اراپه چی.....
۴۰.....	دلالی برنج.....

- ۴۱..... بوجار برنج
- ۴۲..... جارچی
- ۴۳..... کت شلواری
- ۴۴..... دلاکی
- ۴۵..... حلوا ارده‌سازی و شکرریزی
- ۴۶..... سردابه‌سازی
- ۴۷..... یخی
- ۴۸..... شیرفروش سیار (بشوت)
- ۴۹..... آهنگری
- ۵۰..... طویلهداری، کاروان‌سرا داری
- ۵۱..... نعل‌بندی
- ۵۲..... پالان‌دوزی و رنگ‌سازی
- ۵۲..... خرید و فروش چهارپایان
- ۵۳..... هرده‌کشی
- ۵۴..... آمپول‌زن
- ۵۶..... چاپ سربی در چاپ‌خانه
- ۵۸..... نفتی
- ۵۹..... ماشین‌شویی
- ۵۹..... وچه‌دوش‌گیر و وچه‌شیرده
- ۶۰..... تعمیرار سیار لوازم خانگی
- ۶۱..... چرخ و فلکی، شهر فرنگی
- ۶۲..... کلک‌بازها، قالتاق‌ها
- ۶۳..... آب حوضی (حوض‌درگر)
- ۶۳..... پانچیمست
- ۶۴..... تلگرافچی
- ۶۵..... خشت‌مالی و چینه‌زنی
- ۶۶..... نمایش‌های خیابانی

۶۷.....	مرغ‌فروشی قدیمی
۶۸.....	چپی‌دار، خریدار تخم مرغ
۶۹.....	چگ‌ون، چگ‌بند، شکسته‌بند
۷۱.....	بی‌تال
۷۲.....	او دنگی
۷۳.....	منور ساز (چراغ‌ساز)
۷۵.....	ایراتوری تلفن هندلی (مغناطیسی)
۷۷.....	نان خشکی
۷۸.....	پارچه‌فروش سیار
۷۹.....	سنگ‌فرش‌کن
۷۹.....	صنایع چوبی گالشی
۸۰.....	دباغی
۸۱.....	نوشابه‌فروشی‌های غیرمجاز آمل
۸۳.....	خاطرات درهم و برهم
۸۳.....	(قدیم‌ها یادش به‌خیر)
۸۳.....	دهه سی در آمل
۸۵.....	هَراز‌چاک (دهه سی)
۸۷.....	بستنی‌خوارون قهقایی - چلوکبابی هراز
۹۰.....	ادارات آمل
۹۳.....	مدرسه در آمل
۹۴.....	پرسه در دم‌پل آمل
۹۸.....	بستنی‌خوارون
۹۹.....	قنادی
۱۰۰.....	کبلی تیموری
۱۰۱.....	پرده نقره‌ای
۱۰۳.....	پاساژ صمیمی

- ۱۰۵..... حاج آقا رجایی
- ۱۰۶..... حمام گروسی
- ۱۱۱..... عکاسی
- ۱۱۳..... مدرسه دیمی چنه خاریه
- ۱۱۳..... اولین روز
- ۱۱۴..... در مسیر دبستان فرسیو
- ۱۱۶..... حمام و مسجد و مغازه‌ها
- ۱۱۷..... باغ فلاح
- ۱۱۹..... دبستان سعدی
- ۱۲۰..... پشاهنگ
- ۱۲۲..... نمک خوری، نمک‌دان مشکن
- ۱۲۳..... آقا حضوری
- ۱۲۵..... عبدلا جون چن؟
- ۱۲۷..... اصغر سرخ‌بز
- ۱۲۸..... کل مللم
- ۱۲۹..... سجود
- ۱۳۱..... آقا خلد برین
- ۱۳۳..... بلیط بخت آزمایی
- ۱۳۵..... تغذیه مدرسه
- ۱۳۶..... مللم حساب
- ۱۳۸..... مللم خط
- ۱۴۱..... خاطرات دبیرستان پهلوی
- ۱۴۱..... در مسیر دبیرستان
- ۱۴۲..... اولین روز
- ۱۴۳..... حیاط
- ۱۴۴..... خوش آمدگویی

۱۴۶	زمین فوتبال
۱۴۶	مستر افشار
۱۴۸	دبیر فقه
۱۴۹	مبصر
۱۵۰	گاز هم که می‌گیری!
۱۵۱	دبیر ریاضی
۱۵۲	گوساله‌ها!
۱۵۳	دیکته
۱۵۴	دیدار دوباره
۱۵۶	کنکور
۱۵۷	کنکور قدیم (ادامه)
۱۵۹	مقابله با گرما
۱۶۰	پنکه و سردابه
۱۶۱	امکانات گرمایشی (۱)
۱۶۳	امکانات گرمایشی (۲)
۱۶۴	چهار بازی قدیمی
۱۶۵	مادرم
۱۶۶	دعای خواب
۱۶۶	چند بازی
۱۶۸	بازی‌های قدیم
۱۷۳	بازی‌ها و سرگرمی و شیطنتهای پسرانه
۱۷۴	بازی‌های مشترک دخترها و پسرها
۱۷۶	مجموعه‌ای از ورزش‌ها، بازی‌ها، سرگرمی‌ها و شیطنتهای بچگی
۱۷۷	مرثیه‌خوانی برای داشته‌های ازدست‌رفته قدیمی
۱۷۸	گوشت
۱۷۹	شیر و ماست
۱۸۰	به مناسبت روز معلم

پیش‌گفتار

مجموعه حاضر شامل نوشته‌ها، یادداشت‌ها و خاطرات مرحوم عبدالله قهقایی است که در سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۸ آن‌ها را به‌طور پراکنده در شبکه‌های اجتماعی برای دوستدارانش و برای ثبت بسیاری از وقایع و شرایط زندگی در دهه سی و چهل آمل نوشته. به اصرار دوستان و خانواده تصمیم گرفتیم این مطالب را جمع‌آوری و در یک کتاب منتشر کنیم. متأسفانه اجل مجالش نداد. سعی کردیم در حد توان، مطالب را تنظیم و منتشر کنیم تا در تاریخ آمل و بالطبع در تاریخ ایران ثبت گردد. بیش‌تر مطالب در وبلاگ و اینستاگرام ایشان آمده و در این کتاب گزیده‌ای از آن‌ها چاپ شده است. بسیاری از مطالب با توجه به شرایط روز جامعه و به دلایل مختلف از کتاب حذف شده و بیش‌تر مطالب تاریخی شهر آمل و زندگی مردمان آن روزگار برای چاپ انتخاب شده است. سعی شده مطالب کتاب بر اساس همان دسته‌بندی باشد که نویسنده به هنگام نگارش انتخاب کرده است: مشاغل قدیمی، خاطرات درهم و برهم، دبستان، دبیرستان، سربازی و کار. اغلب مشاغلی انتخاب شده که امروزه منسوخ، یا در مشاغل دیگر ادغام شد و دیگر خبری از آن‌ها نیست. این مشاغل نه تنها حرفه مردم آمل بوده، بلکه در سایر شهرها نیز رایج بوده است. خاطرات در هم و برهم شامل شرح وضع ظاهری آمل، زندگی مردم و زندگی خود نویسنده است. خاطرات دوران کودکی تا بازنشستگی و تا روزهای آخر زندگی‌شان نیز هر کدام فصل‌های مستقل دارند. مطالب فصل‌ها اغلب به هم مربوط است. با این حال، تلاش شد تا موضوعات یکپارچه‌تر

کنار هم باشد و خواننده خسته نشود. امیدواریم حذفیات و برخی از تغییرات در متن اصلی، خاطر علاقه‌مندانش را مکدر نکند و کوتاهی و نواقص مجموعه را به دیده اغماض بنگرند.

عبدالله قهقایی در سوم خرداد ۱۳۳۱ در آمل چشم به جهان گشود. دیپلم طبیعی را در آمل و لیسانس گیاه‌پزشکی را از دانشگاه تهران اخذ نمود و متأسفانه در هفتم بهمن ۱۳۹۸ به دلیل ایست قلبی چشم از جهان فرو بست و دوستان خود را سیاه‌پوش کرد. ایشان انسان بسیار راستین و سالم بودند و در تمام طول زندگی، وجدان را زیر پا نگذاشتند و مورد اعتماد و احترام دوستان و اطرافیان بودند. خاطرات و نوشته‌ها و یادداشت‌ها از طراوت خاص و یک طنازی منحصر به فرد برخوردار است. برخی از بزرگان و نویسندگان که کارهایشان را دنبال کرده‌اند، سبک ایشان را به جمالزاده نزدیک می‌دانند. پرواز ابدی مجال نداد تا با انتشار کتاب پیش‌تر در بین سایر فارسی‌زبانان شناخته و معرفی شوند. برای ایشان از خداوند متعال آمرزش و جایگاه خاص خواهانیم.

لازم است از زحمات و حمایت‌های مثال‌زدنی نویسنده فرهیخته، سرکار خانم رزیتا بهزادی در انتشارات کتابدار تشکر کنیم. بدون همکاری ایشان، این مجموعه قابل جمع‌آوری، تصحیح و چاپ نبود. برای ایشان و خانواده محترم‌شان سلامت، آرامش و خوش‌بختی آرزو می‌کنیم.

خانواده عبدالله قهقایی

وبلاگ ghahghaei.blogfa.ir

اینستاگرام abdollah.ghahghaei